

Outokummun kaupungin koulukuljetusopas

Tämä esi- ja perusopetuksen koulukuljetusopas sisältää Outokummun kaupungin koulukuljetuksia koskevat periaatteet ja toimintaohjeet. Oppaan tavoite on varmistaa koulukuljetusten toimivuus kaikkien osapuolten kannalta: oppilaat, huoltajat, liikennöitsijät ja kuljettajat, koulu, tienhoitokunnat sekä kaikki tiellä liikkuvat.

Sisällys

1. Oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen.....	1
2. Ei oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen	2
3. Saattoavustus.....	2
4. Järjestyssäännöt ja vakuutukset.....	3
5. Onnistunut koulukuljetus	3

1. Oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen

Perusopetuslain (PoL) mukaan esi- ja perusopetuksen oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen esi- ja perusopetuksen järjestämispaikkaan, kun koulumatka yhteen suuntaan ylittää 5 km. Oppilaan koulumatkalla tarkoitetaan matkaa oppilaan vakituisesta, väestörekisteriin merkitystä asuinpaikasta kouluun. Oppilaan koulumatkan pituus lasketaan lyhyintä, ympäri vuoden yleisessä käytössä olevaa jalankulku-, kevytliikenne- tai autoliikenteen tietä pitkin kotiportilta koulun portille. Koulukuljetusta ei järjestetä välttämättä koko koulumatkalle, vaan koulumatka voi muodostua osittain oppilaan itse kulkemasta osasta. Oppilaalla voi olla oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös koulumatkan vaikeuden rasittavuuden tai vaarallisuuden perusteella, vaikka kilometriraja ei ylity.

Maksuton koulukuljetus Kunnan koululle esi- tai perusopetukseen järjestetään ilman hakemusta.

- E - 2 -luokan oppilaalle, jonka koulumatka ylittää 3 km
- 3 - 9 -luokan oppilaalle, jonka koulumatka ylittää 5 km (PoL 32 §)
- E - 9 -luokan oppilaalle, jonka koulumatka muodostuu oppilaan ikä tai muut olosuhteet huomioon ottaen oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi (PoL 32§).

Koulumatkan yleinen vaarallisuuden arviointi tehdään hyvinvointipalveluiden toimistossa Koululiitu-ohjelmalla. Jos kaupunki ei järjestä koulukuljetusta kohdan c. eli koulumatkan vaikeuden tai vaarallisuuden perusteella, huoltajat voivat hakea maksutonta koulukuljetusta erikseen. Päätöksen asiassa tekee hyvinvointijohtaja mahdollisten asiantuntijalausuntojen (terveydenhoitaja, lääkäri, psykologi, sosiaalityöntekijä tmv.) perusteella. Lausunnossa tulee todeta yksilöity tarve, perusteet sekä ajanjakso, jona kuljetus on välttämätön sekä mahdollinen esitys kuljetusmuodosta (esim. tarvitsee taksikuljetuksen tilapäisen liikuntarajoitteen takia). Lausunto ei velvoita kaupunkia kuljetuksen järjestämiseen, mutta sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa. Jos koulumatkan vaarallisuudessa on kyse petohavainnoista (susi, karhu...) asiantuntijana käytetään riistanhoitoyhdistystä.

Harkinnanvarainen koulukuljetus voidaan myöntää pääsääntöisesti korkeintaan lukuvuodeksi kerrallaan.

Koulumatkan mittauksen suorittaa hyvinvointipalveluiden toimistos sihteeri karttaohjelmaa käyttäen.

Oppilaat noudetaan ja heidät jätetään kotia lähimmälle viralliselle bussipysäkille tai sen puuttuessa lähimmälle turvalliselle pysähtymispaikalle. Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia, mutta jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia (Pol 32§). Oppilaan koulumatkaan sisältyvän itse kuljettavan osuuden kävelyajan arvioimiseksi käytetään viereistä taulukkoa. Koulumatka-aika pyritään järjestämään mahdollisimman lyhyeksi, mutta samalla järjestämään koulukuljetukset mahdollisimman taloudellisesti.

IKÄ	Kävelyaika / kilometri
5-6	16
7-8	14
9-10	12,5
11-12	12
13-14	11,5
15-	11

Jos oppilaan huoltajat asuvat eri osoitteissa, maksuton koulukuljetus järjestetään väestörekisteriin merkitystä asuinpaikasta (KHO 2006:10). Jos kuljetuksesta ei aiheudu kaupungille lisäkustannuksia, oppilas saa huoltajien pyynnöstä maksuttoman kuljetuksen myös toisen asuinpaikkansa (ei väestörekisterissä oleva) ja koulun välille.

Outokummun kaupunki ei sitoudu järjestämään korvaavia kuljetuksia force majeure –tilanteissa eli esim. huonoissa keliolosuhteissa tai kuljetuspalveluihin kohdistuvien työtaistelutoimenpiteiden aikana. Näissä tapauksissa päätös oppilaan kouluun lähettämisestä on huoltajan vastuulla.

2. Ei oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen

Maksutonta koulukuljetusta ei järjestetä

- terapia-, lääkäri- yms. käynteihin
- kaverin luokse tai ylipäänsä muualle kuin kotiosoitteeseen (kotiosoitteisiin)
- jos oppilas vaihtaa asuinkuntaa kesken perusopetuksen, mutta lapselle myönnetään oikeus jatkaa koulussa Outokummussa. Huoltaja vastaa tällöin mahdollisista kuljetuskustannuksista (POL 32 §:n 3 mom) mutta jos kuljetuksesta ei aiheudu kaupungille lisäkustannuksia, oppilas voi saada maksuttoman koulukuljetuksen.

Oppilaalla, jolla ei ole oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen kodin ja koulun välillä, on mahdollisuus käyttää koulukuljetusta kodin ja koulun välillä tai esim. kaverin luokse maksamalla kuljetuksesta, mikäli autoon mahtuu ja auton reitti on sopiva ko. kuljetukseen. Kuljettaja perii oppilaalta liikennöitsijän päättämän taksan. Reittimuutoksia ei maksavien kyyditettävien vuoksi tehdä. Kuljetettavien oppilaiden määrässä tai reiteissä voi tapahtua muutoksia lukuvuoden aikana, jonka vuoksi itsemaksavien oppilaiden kuljetusta ei voida taata koko lukuvuodeksi.

Lukiolaiset voivat käyttää koulukuljetuksia.

3. Saattoavustus

Huoltajille voidaan maksaa esi- tai perusopetuksen oppilaan kuljettamisesta korvausta tilanteissa, jossa oppilaan sijoittaminen olemassa oleviin reitteihin olisi hankalaa oppilaan asuinpaikan, aikataulujen tai oppilaan sairaudesta/vammasta johtuvan erityisen syyn vuoksi. Saattoavustuksen maksaminen vaatii aina hyvinvointijohtajan erillisen päätöksen. Korvaus on kunnallisen yleisen työ- ja virkaehtosopimuksen kulloinkin voimassa oleva kilometrikorvaus. Huoltajalla on oikeus korvaukseen aamuisin yhdeltä yhdensuuntaiselta tai edestakaiselta matkalta kodin ja koulun välillä ja iltapäivisin yhdeltä yhdensuuntaiselta tai edestakaiselta matkalta kodin ja koulun välillä. Jos huoltajalla on useampia lapsia ja koulun päättymisajat eivät ole lapsilla samat, myös useampia iltapäivämatkoja voidaan korvata. Korvaus maksetaan huoltajalle laskun perusteella jälkikäteen.

4. Järjestyssäännöt ja vakuutukset

Koulujen järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkoilla.

Kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata. Iästä huolimatta tahallaan vahinkoa aiheuttanut tai hänen huoltajansa on korvausvelvollinen. Kaupunki ei ole korvausvelvollinen oppilaiden aiheuttamista vahingoista. Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään.

5. Onnistunut koulukuljetus

Koulukuljetukset ovat joukkuepelejä, jossa jokaisella on oma tehtävänsä. Kun jokainen hoitaa oman tehtävänsä, kaikki voittavat!

OPPILAS

- Ole ajoissa sovitulla koulukuljetuksen odotuspaikalla. Kuljettajalla ei ole velvollisuutta odottaa Sinua jos myöhästyit sovitusta ajasta.
- Odota autoa rauhallisesti, älä aiheuta vaaraa itsellesi tai muille. Jos auto on myöhässä yli 15 minuuttia kotipysäkilläsi, soita 1. kuljettajalle 2. huoltajillesi. Jos et saa ketään kiinni tai saat tiedon että autoa ei ole tulossa, voit palata kotiisi.
- Nouse autoon reippaasti mutta ryntäilemättä. Tervehdi kohteliaasti kuljettajaa.
- Istu penkille ja kiinnitä turvavyö koko matkan ajaksi.
- Noudata hyviä tapoja autossa ja ota muut matkustajat huomioon. Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.
- Kuuntele kuljettajan antamia ohjeita.
- Kerro kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toisille tai jos huomaat ilkivaltaa tai kiusaamista.
- Poistu autosta viivyttelemättä. Jos joudut ylittämään tien, odota kunnes auto on jatkanut matkaa niin että näet varmasti molempiin suuntiin.

HUOLTAJA

- Varmista, että lapsesi liikkuminen kuljetuksen pysäkillä ja sieltä pois sujuu turvallisesti.
- Huolehdi, että lapsi on ajoissa kuljetuksen odotuspaikalla.
- Ohjaa lasta pukeutumaan sään mukaisesti. Kuljetus voi sääolosuhteiden tai teknisten ongelmien vuoksi viivästyä tai jäädä kokonaan tulematta tai kuljetus voi keskeytyä.
- Opasta lasta käyttämään pimeällä heijastinta ja kuljetusreitien varteen pyöräillessä pyöräilykypärää sekä etu- ja takavaloa.
- Ohjaa lapsia mahdollisissa kuljetukseen liittyvissä käyttäytymisongelmissa tarvittaessa yhdessä koulun kanssa.
- Varmista että olet tallentanut itsellesi liikennöitsijän (Hojo-Matkat) ja hyvinvointipalveluiden toimistosihteerin puhelinnumeron.
 - Ole yhteydessä liikennöitsijään tai hyvinvointipalveluiden toimistosihteeriin koulukuljetuspalveluihin liittyvissä kysymyksissä tai kehittämistoiveissa.
- Esioppilaan tai 1.-2. luokan oppilaan huoltaja: Ilmoita koululle ja kuljettajalle etukäteen, jos lapsi ei tarvitse jonain päivänä kuljetusta. Samoin jos lapsi haetaan koulusta eikä hän siten tule kuljetukseen, on myös siitä ilmoitettava koululle ja kuljettajalle.

KULJETTAJA

- Tärkein tehtäväsi on kuljettaa lapset turvallisesti määränpäähänsä (koti/koulu). Muista noudattaa nopeusrajoituksia ja käytä matkapuhelinta vain handsfree -laitteen avulla.
- Älä ohita lapsen noutopaikkaa ennen ilmoitettua aikaa.

- Tervehdi jokaista autoon nousevaa lasta. Käyttäydy lapsia kohtaan ystävällisesti mutta jämäkästi. Säilytä malttisi kaikissa tilanteissa. Huomioi, että pienet koululaiset voivat kokea neuvomisenkin pelottavana.
- Varmista, että autossa on tarvittava koulukyytikilpi paikallaan.
- Huolehdi, että Sinulla on kuljetettavien lista aina mukana.
- Käytä turvavyötä ja varmista että myös kaikki lapset käyttävät. Älä lähde ajamaan ennekuin kaikki ovat istumassa ja turvavyöt ovat kiinni.
- Muista että olet salassapitovelvollinen eli kuljetettaviin tai heidän perheisiinsä liittyviä asioita ei kerrota ulkopuolisille.
- Puutu lasten epäasiälliseen ja kovaääniseen käytökseen kuljetuksen aikana liikenneturvallisuus varmistaen. Ilmoita ongelmatilanteista tarpeen mukaan huoltajille, koululle tai hyvinvointipalveluiden toimistosihiteerille.
- Kuljettajan tupakointi auton ulkopuolellakin tartuttaa tupakan hajun vaatteisiin ja voi aiheuttaa pahoinvointia lapsille autossa. Vältä siis tupakointia.

LIKENNÖITSIJÄ

- Vastaa siitä, että kuljetuspalvelu (kalusto, kuljettajat ja palvelun laatu) vastaa kaupungin kanssa tehtyä sopimusta.
- Tiedottaa välittömästi aikatauluviivästyksistä (yli 15 min) tai muista häiriöistä kuljetuksessa kuljetettaville oppilaille / huoltajille / koululle / hyvinvointipalveluiden toimistosihiteerille.
- Ohjeistaa kuljettajia lasten ja nuorten asiakaspalvelussa.

KUMMUN KOULU

- Järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan mahdollisena kuljetusten odotusaikana.
- Huolehtii, että oppilailta on mahdollisuus olla ajoissa koulukuljetuksen odotuspaikalla.
- Perehdyttää lapset ja huoltajat tarvittavilta osin tähän kuljetusoppaaseen.
- Ohjaa lapsia mahdollisissa kuljetukseen liittyvissä käyttäytymisongelmissa yhdessä huoltajien kanssa.
- Ilmoittaa hyvinvointipalveluiden toimistoon koulukuljetuksiin liittyvät muutokset koulun arjessa mm. poikkeuspäivät, oppilaan ryhmävaihdos, uusi kyytioppilas jne.

HYVINVOINTIPALVELUIDEN TOIMISTO

- Suunnittelee kuljetusreitit esi- ja perusopetuksen työjärjestysten pohjalta yhdessä liikennöitsijän kanssa.
- Ylläpitää kuljetusoppilaiden rekisteriä lukuvuoden aikana sekä tekee poikkeuspäivien listat.
- Vastaa kuljetusten toimivuudesta sekä kaupungin ja liikennöitsijöiden välisten kuljetussopimusten noudattamisen valvonnasta.
- Toimii yhteyshenkilönä liikennöitsijän, koulun ja huoltajien sekä tarvittaessa muiden sidosryhmien keskuudessa.

TIENHOITOKUNNAT

- Yksitystien hoitokunta tai toimitsijamies vastaa siitä, että tie on liikennetarvetta vastaavassa kunnossa. Mikäli tiellä ei pystytä ajamaan koulukyytejä, liikennöitsijä ilmoittaa asiasta suoraan tienhoitokunnalle sekä hyvinvointipalveluiden toimistoon. Korvaavia kuljetuksia ei järjestetä.

KAIKKI TEILLÄ LIIKKUVAT

- Esi- ja perusopetuksen oppilaat ovat lapsia, jotka vasta harjoittelevat turvallista liikkumista liikenteessä. Jokaisen tiellä liikkujan vastuulla on huomioida erityisesti liikenteessä kulkevat oppilaat ja koulukuljetuskyltein varustetut autot.